

De taal van *Groepen*

Het NVGP-congres had dit jaar 'taal' als thema. Taal is een essentieel onderdeel van ons werk als (groeps)psychotherapeut en komt in verschillende vormen terug in ons vakgebied. Als gesproken taal in psychotherapie, gebarentaal in de communicatie met mensen met een auditieve beperking, non-verbale taal in therapie via gebaren, houding en gezichtsuitdrukkingen, formele en informele taal. En als geschreven taal, in de verslagen die wij maken en in de vakliteratuur die wij lezen, of aangepast in digitale communicatie, inclusief afkortingen en emoticons.

Nieuwsgierig geworden naar het taalgebruik in *Groepen* heb ik ChatGPT gevraagd om dit juninummer te analyseren op taalgebruik. Het resultaat was indrukwekkend. Niet alleen snel – binnen drie seconden werd een tekst van 25.000 woorden geanalyseerd – maar ook heel uitgebreid en met citaten uit dit nummer als voorbeelden. Voor het gemak deel ik alleen de korte conclusie. Het taalgebruik van *Groepen* is volgens ChatGPT:

- vakspecifiek en wetenschappelijk onderbouwd
- reflectief en genuanceerd
- praktijkgericht en gestructureerd
- betrokken zonder overdreven subjectiviteit.

Voor mij als hoofdredacteur herkenbaar en het is het fijn om te lezen dat hetgeen wij als

redactie van het tijdschrift voor ogen hebben, ook door het 'objectieve' ChatGPT zo wordt beschreven.

Het juninummer biedt hopelijk ook weer een herkenbare leeservaring. Uiteraard is er aandacht voor het NVGP-congres over taal, met een persoonlijke impressie van het congres door Frits van Hest en verschillende workshopverslagen door redactieleden Linda de Groot en Leo Zoutewelle. De taal van de wetenschap en wetenschappelijke onderbouwing komen in een aantal bijdragen terug. Marjolein Koementas-de Vos schrijft over de huidige en toekomstige ontwikkelingen in het groepstherapieveld. Anne-Marie Claassen heeft Willem de Haas geïnterviewd naar aanleiding van zijn recente afscheid van de wetenschapscommissie van de NVGP en levert daarnaast een bijdrage over procesrollen in groepstherapie. Vakinhoudelijk en praktijkgericht is het tweezijdig verslag over leersupervisie door leersupervisor Katelijne Robbertz en leersupervisant Malinda Verhoef.

Naast de verslagen van het NVGP-congres zijn er ook genuanceerde reflecties op twee andere studiedagen. Leo Zoutewelle doet verslag van de Dag van de Psychotherapie van de NVP over polarisatie in de spreekkamer en Monique Leferink op Reinink van

de intervisiedag van de NVGP-sector Balint. Het perspectief van de cliënt op groepspsychotherapie komt aan bod in de bespreking van het interviewboek *Samen beter door groepspsychotherapie* en de korte film *Marleen*. De column van Sandra Schruijer met de titel *Spreek je uit en kijk niet weg* sluit aan bij de betrokkenheid die wij hebben bij thema's van de *large group* die in de samenleving spelen.

Geschreven en gesproken taal kunnen we niet alleen gebruiken om ingewikkelde gevoelens te verwoorden, maar ook om problemen in de samenleving aan te kaarten. Tanja ter Brake, dagvoorzitter op het NVGP-congres en stadsdichter van Amersfoort, deed dit tijdens het NVGP-congres met de voordracht van haar gedicht *De Ander*. In prachtig, passend taalgebruik. ■

Salvatore Vitale

Refereren aan:

.....

Vitale, S. (2025). De taal van *Groepen*. *Groepen. Tijdschrift voor groepsdynamica & groepspsychotherapie*, 20(2), p. 5-7.

De Ander

Lang dacht ik bij het woord *oorlog*
aan een patatje met mayo en satésaus

En dat er mensen zijn in dit land
die boos worden om het woord *patat*
omdat je *friet* moet zeggen
je moet *friet* zeggen je moet *friet* zeggen
jij zegt het anders dat is niet goed
je moet *friet* zeggen

Een conflict zit in een klein hoekje
wordt gevoed
groeit langzaam uit

Want mensen die *patat* zeggen, horen hier niet
mensen die *patat* zeggen, zijn de schuld van de armoe
de huizencrisis en dat alles zo duur is geworden

Tachtig jaar geleden spraken we af:
nie weder nie weder alsjeblieft nooit weer

Nu leven we in een wereld waar niet eens zo ver hiervandaan
voedselpakketten en bommen uit exact dezelfde lucht vallen

waar de knallen en het vuren
nog altijd niet worden gestaakt
waar niets lijkt te stoken met nie weder

Hoe kunnen we onthouden
van elkaar te houden
want als ogen om ogen
en tanden om tanden
komen we handen te kort
om elkaar vast te houden

Als
het hart bedekt en tanden ontbloomt
gaat het beeld op zwart
naar rood gevaar
handen niet langer uitreiken naar elkaar
als vingers enkel wijzen
naar de Ander de Ander de Ander
die anders is dan ik

Als
vingers enkel wijzen
en de zogenaamde 'Wijzen' ons laten geloven
dat die Ander het gevaar is
weet dan dat het gevaar juist dáár is
laten we dan niet opgeven of bezwijken
onze handen uit te reiken
met opgeheven hoofd
laat dat de tendens zijn

Laat het lente zijn in alle landen
laat ons samen eten, eten met onze handen

Ik verlang naar
patatjes, frietjes, vrede
met ieder ander

Laat dat de tendens zijn
want ik beloof je
ik beloof je
dat we uiteindelijk
allemaal mens zijn

Tanja ter Brake